

Umberto Eco (5 stycznia 1932 w Alessandrii - 19 lutego 2016 w Mediolanie)

Ten filozof z Alessandrii,
słynna ofiara bibliofilii,
"Imieniem róży"
się, ach, przysłużył
fraterni czytelnicznej gildii.*

*(ebs, *czyt. alesandriji)*

Umberto Eco - włoski semiolog, filozof, bibliofil i mediewista, powieściopisarz, autor felietonów i esejów. Był profesorem na Uniwersytecie we Florencji oraz na Uniwersytecie w Bolonii. Zajmował się semiotyką/semiologią, procesami komunikacji i estetyką.

Międzynarodową sławę przyniosła mu powieść "Imię róży" (1980), dzieło łączące w sobie elementy semiotyki, badań biblijnych, analizy kultury średniowiecza i teorii literatury. Kongenialnie sfilmowana przypieczętowała pozycję Umberta Eco wśród gwiazd literatury:

<https://www.youtube.com/watch?v=HD0ouTWozP4>

Jego kolejne powieści, m.in. "Wyspa dnia poprzedniego" (1994) i "Cmentarz w Pradze" (2010), także stały się światowymi bestsellerami. Eco pisał także prace naukowe, książki dla dzieci i młodzieży, oraz eseje na temat teorii literatury, świata współczesnego, kondycji współczesnych mediów i nauki.

Rozsławiła go twórczość beletrystyczna. Jego wielopłaszczyznowe i kunsztownie skonstruowane powieści mają cechy dzieła otwartego, stymulują odbiorcę do własnej interpretacji. Był także autorem felietonów, pierwotnie publikowanych w mediolańskim tygodniku "L'Espresso", a następnie wydanych w zbiorach "Zapiski na pudełku od zapalek".

Był założycielem wydziału studiów medjoznawczych w Uniwersytecie San Marino a także wieloletnim dyrektorem Scuola Superiore di Studi Umanistici oraz członkiem honorowym Kellogg College na Uniwersytecie Oksfordzkim. Od 2010 był członkiem zwyczajnym Accademia dei Lincei. Eco został uhonorowany licznymi tytułami doktora honoris causa (do 2005 było ich 32), między innymi przez Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie (1996) i Uniwersytet Łódzki (2015). Znał i cenił Wisławę Szymborską.

*

Pisarz i bibliofil Umberto Eco to właściciel około 50 tysięcy książek. Imponująca kolekcja przechowywał w dwóch domach. 30 tysięcy woluminów znajduje się w posiadłości w Mediolanie. Na półkach w długim holu poustawiana jest tylko proza. W dużym pokoju za oszklonymi szafkami umieszczono najcenniejsze eksponaty. Na osobnym regale znajdują się również wszystkie wydania książek napisanych przez samego Eco, kilka półek z publikacjami na temat jego twórczości, dział książek do rozdania i wiele innych. „Żyjemy dla książek” - twierdził pisarz, czego sam może być najlepszym dowodem.

Mówił:

"Od dwóch lat odmawiam udzielania odpowiedzi na potrzebne pytania. Na przykład: (...) z którymi bohaterami się utożsamiasz? Mój Boże, z kimże utożsamia się autor? Z przysłówkami, to jasne."

"Największym wrogiem biblioteki jest pilny student; najlepszym przyjacielem - Don Ferrante, człowiek, który ma własną bibliotekę, nie musi więc chodzić do biblioteki publicznej, której zapisuje jednak swój księgozbiór." ("Jak urządzić bibliotekę publiczną")

"Książki to ubezpieczenie na życie, maleńka antycypacja nieśmiertelności. Raczej wsteczna (niestety!), niż spoglądająca w przyszłość. Ale nie można mieć wszystkiego." ("Dlaczego książki przedłużają nam życie")